

Số: /CT-UBND

Gia Lai, ngày tháng 5 năm 2021

CHỈ THỊ
Về việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản
văn hoá trên địa bàn tỉnh Gia Lai

Trong thời gian qua, tỉnh Gia Lai đã tổ chức nhiều hoạt động bảo tồn, phát huy giá trị các di sản văn hoá vật thể và phi vật thể trên địa bàn tỉnh, điển hình như: Lập hồ sơ khoa học đề nghị xếp hạng di tích, tu bổ, tôn tạo di tích; tổ chức kiểm kê công chiêng, kiểm kê di sản văn hoá phi vật thể; phục dựng một số nghi lễ có nguy cơ mai một; tổ chức nghiên cứu, sưu tầm, xuất bản một số tác phẩm ngữ văn dân gian; tổ chức các hội thi, hội diễn, liên hoan, giao lưu; lập hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu Nghệ nhân nhân dân, Nghệ nhân ưu tú...

Đến nay, toàn tỉnh có 29 di tích đã được xếp hạng, trong đó có 14 di tích quốc gia, 15 di tích cấp tỉnh, 43 di tích dự kiến lập hồ sơ khoa học đề nghị xếp hạng đến năm 2023; nhiều di tích được quan tâm tu bổ, tôn tạo; quần thể di tích Tây Sơn Thượng đạo đang được xây dựng hồ sơ đề nghị xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt; 1 hiện vật được công nhận là bảo vật quốc gia; 3 di sản được đưa vào danh mục di sản văn hoá phi vật thể quốc gia; 23 nghệ nhân được Chủ tịch nước tặng danh hiệu Nghệ nhân ưu tú trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể. Không gian văn hoá công chiêng Tây Nguyên (trong đó có tỉnh Gia Lai) đã được UNESCO công nhận là di sản văn hoá phi vật thể đại diện của nhân loại từ năm 2005.

Có được kết quả trên là nhờ sự nỗ lực của các cấp, các ngành trong toàn tỉnh. Tuy nhiên, thành tựu này chưa tương xứng với tiềm năng của địa phương. Nhằm tiếp tục bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá; đồng thời, thực hiện có hiệu quả các luật, văn bản dưới luật có liên quan; phát huy và đẩy nhanh tiến độ thực hiện các văn bản chỉ đạo của tỉnh về lĩnh vực di sản văn hoá, Ủy ban nhân dân tỉnh yêu cầu Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố, các sở, ngành liên quan thực hiện những nhiệm vụ sau:

1. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, quảng bá về di sản văn hoá:

1.1. Tăng cường tuyên truyền Luật Di sản văn hóa ngày 29/6/2001, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa ngày 18/6/2009, các văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ, của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về di sản văn hoá, Quyết định số 801/QĐ-UBND ngày 16/11/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành quy định quản lý, bảo vệ di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh, di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia trên địa bàn tỉnh Gia Lai và các quy định của pháp luật khác về công tác quản lý di sản văn hoá.

1.2. Tăng cường tuyên truyền, quảng bá sâu rộng về các di sản văn hoá trên địa bàn tỉnh Gia Lai, nhất là các di sản đã được xếp hạng, ghi danh; trách nhiệm của các cấp, các ngành, nhân dân trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá gắn với phát triển du lịch địa phương.

2. Tăng cường công tác quản lý Nhà nước về bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hoá:

2.1. Nghiêm túc thực hiện Quyết định số 312/QĐ-UBND ngày 06/7/2018 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc phê duyệt Danh mục kiểm kê di tích và dự kiến lập hồ sơ khoa học đề nghị xếp hạng di tích giai đoạn 2018-2023 trên địa bàn tỉnh Gia Lai và các văn bản khác quy định về việc quản lý, bảo vệ di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh; nghiên cứu, rà soát, đề xuất danh mục di tích dự kiến lập hồ sơ khoa học trong giai đoạn tiếp theo.

2.2. Tăng cường công tác bảo vệ, phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia. Hằng năm, rà soát, lựa chọn các hiện vật, nhóm hiện vật có giá trị tiêu biểu, đáp ứng tiêu chí để lập hồ sơ đề nghị công nhận bảo vật quốc gia theo quy định.

2.3. Hằng năm, các đơn vị có liên quan xây dựng kế hoạch bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể tại địa bàn, đặc biệt chú ý đến các di sản thuộc Danh mục di sản văn hoá phi vật thể quốc gia, nhất là Không gian văn hoá cồng chiêng Tây Nguyên. Duy trì việc tổ chức Festival văn hoá cồng chiêng Tây Nguyên tỉnh Gia Lai định kỳ 2 năm/lần. Ngoài nguồn ngân sách nhà nước, khuyến khích các đơn vị thực hiện xã hội hoá nhằm thu hút sự tham gia của đông đảo tổ chức, cá nhân vào hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá trên địa bàn.

3. Tổ chức thực hiện:

3.1. Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch:

- Hướng dẫn về chuyên môn, đôn đốc, nhắc nhở các địa phương thực hiện Quyết định số 312/QĐ-UBND ngày 06/7/2018 và các văn bản khác có liên quan về di sản văn hoá.

- Thẩm định hồ sơ, trình cấp có thẩm quyền xếp hạng di tích theo quy định.

- Tổ chức việc lập hồ sơ đề nghị xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt.

- Tổng hợp, báo cáo thực trạng quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích đã xếp hạng trên địa bàn tỉnh; thống kê danh sách các di tích đã bị xuống cấp, cần đầu tư, tu bổ, tôn tạo.

- Rà soát, cập nhật và đề xuất Ủy ban nhân dân tỉnh việc chỉnh sửa, bổ sung danh mục kiểm kê di tích phù hợp với tình hình thực tế của các địa phương; tổng hợp và tham mưu việc ban hành danh mục kiểm kê di tích giai đoạn tiếp theo, chú ý đến các di tích lịch sử.

- Chỉ đạo Bảo tàng tỉnh thực hiện có hiệu quả việc bảo tồn các di sản văn hoá, đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác chuyên môn, gắn bảo tồn, phát huy di sản văn hoá với phục vụ du lịch; xây dựng phương án

bảo quản bảo vật quốc gia, lập hồ sơ hiện vật đề nghị công nhận bảo vật quốc gia theo quy định.

- Chủ trì, tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh tổ chức các hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể trên địa bàn tỉnh, nhất là Không gian văn hoá công chiêng Tây Nguyên.

- Hướng dẫn, phối hợp với Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố lập hồ sơ đề nghị phong tặng danh hiệu Nghệ nhân Nhân dân, Nghệ nhân Ưu tú trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể theo quy định.

- Phối hợp với Sở Lao động, Thương binh và Xã hội và các cơ quan có liên quan, căn cứ quy định hiện hành, tham mưu ban hành chính sách hỗ trợ các nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể, người có đóng góp quan trọng trong việc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hoá của địa phương.

3.2. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

Chủ trì, thực hiện, báo cáo việc triển khai Nghị định 109/2015/NĐ-CP ngày 28/10/2015 của Chính phủ về việc hỗ trợ đối với Nghệ nhân Nhân dân, Nghệ nhân Ưu tú có thu nhập thấp, hoàn cảnh khó khăn và các chương trình, dự án khác của ngành có liên quan đến việc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hoá.

3.3. Sở Tài nguyên và Môi trường

Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan xây dựng quy hoạch và xử lý các trường hợp vi phạm về đất di tích.

3.4. Sở Giáo dục và Đào tạo

Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan xây dựng chương trình giáo dục địa phương có nội dung phù hợp về bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hoá trên địa bàn tỉnh.

3.5. Sở Kế hoạch và Đầu tư

Chủ trì, phối hợp với các ngành liên quan trình cấp có thẩm quyền xem xét, bố trí vốn đầu tư phát triển để thực hiện việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá trên địa bàn tỉnh, ưu tiên các di tích có tiềm năng phát triển du lịch theo các quy định hiện hành.

3.6. Sở Tài chính

Hàng năm, trên cơ sở Kế hoạch và đề xuất dự toán của các đơn vị lập theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và các văn bản hướng dẫn hiện hành, Sở Tài chính trình cấp thẩm quyền cân đối nguồn vốn sự nghiệp thực hiện tu bổ, tôn tạo và chống xuống cấp di tích đã được xếp hạng; việc tổ chức các hoạt động bảo tồn di sản văn hoá phi vật thể theo đúng quy định.

3.7. Đề nghị Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội tỉnh

Tích cực phối hợp với các cấp chính quyền vận động, tuyên truyền, phổ biến đến đoàn viên, hội viên và nhân dân, đặc biệt là thanh thiếu nhi thực hiện tốt việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá trên địa bàn tỉnh.

3.8. Báo Gia Lai, Đài Phát thanh - Truyền hình Gia Lai

Tăng cường tuyên truyền về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá trên địa bàn tỉnh.

3.9. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố:

- Căn cứ tình hình thực tế của địa phương bố trí thời gian, nhân lực, kinh phí phù hợp triển khai việc lập hồ sơ khoa học di tích đề nghị xếp hạng.

- Đối với các di tích đã được xếp hạng, hằng năm xây dựng kế hoạch bảo vệ, trùng tu, tôn tạo và phát huy giá trị di tích gắn với phát triển du lịch tại địa phương; xử lý nghiêm các trường hợp lấn chiếm đất đai di tích hoặc các hành vi khác xâm phạm đến di tích.

- Xây dựng kế hoạch, quy hoạch đất đai đối với các di tích dự kiến lập hồ sơ khoa học trong quy hoạch đất đai các giai đoạn của địa phương; có phương án khoanh vùng, bảo vệ đất đai đối với di tích đã xếp hạng và dự kiến đề nghị xếp hạng.

- Tiếp tục nghiên cứu, rà soát các di tích dự kiến lập hồ sơ khoa học tại địa bàn đề đề xuất, tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh bổ sung vào danh mục kiểm kê giai đoạn 2018-2023 (theo Quyết định 312/QĐ-UBND) và ban hành danh mục kiểm kê các giai đoạn tiếp theo (qua Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch) và nghiêm túc triển khai sau khi ban hành.

- Rà soát, lập hồ sơ đề nghị phong tặng danh hiệu Nghệ nhân Nhân dân, Nghệ nhân Ưu tú trong lĩnh vực di sản văn hoá phi vật thể theo quy định; chăm sóc, thăm viếng đối với các nghệ nhân có đóng góp quan trọng cho di sản văn hoá địa phương, đặc biệt quan tâm đến các nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú trong đời sống thường ngày, khi ốm đau, qua đời.

Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh yêu cầu thủ trưởng các sở, ngành, cơ quan, đơn vị và Chủ tịch Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố tổ chức thực hiện chỉ thị này; hằng năm báo cáo kết quả thực hiện về Ủy ban nhân dân tỉnh (qua Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch) trước ngày 15/12 để theo dõi, tổng hợp và chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Bộ VH-TT-DL;
- T.Tr Tỉnh ủy;
- T.Tr HĐND tỉnh;
- Lãnh đạo UBND tỉnh;
- UBNDTTQVN tỉnh;
- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy;
- Các sở, ngành, đoàn thể;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- Liên hiệp các Hội KHKT tỉnh;
- Hội VHNT tỉnh;
- Báo GL, Đài PTTH tỉnh;
- Lãnh đạo VP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, TTTH, KGVX.

Báo cáo

CHỦ TỊCH

Võ Ngọc Thành